

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 8C/74/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815202919
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2016:8815202919.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci navrhovateľa: E. H. H., N..H., Y. XX, XXX XX Y., M.: XX XXX XXX proti odporcom: 1. C. P., P.. XX.XX.XXXX, P. H. XXX/XXX, XXX XX J. P. X., 2. D. P., P.. XX.XX.XXXX, P. H. XXX/XXX, XXX XX J. P. X., 3. D.. E. X., P.. XX.XX.XXXX, P. H. XXX/XXX, XXX XX J. P. X., 4. D.. X. X., P.. XX.XX.XXXX, P. H. XXX/XXX, XXX XX J. P. X., 5. U. A., P.. XX.XX.XXXX, P. H. XXX/XXX, XXX XX J. P. X., 6. M.. G. A., P.. XX.XX.XXXX, P. H. XXX/XXX, XXX XX J. P. X., o zaplatenie 4.856,79 eur s prísl., t a k t o

rozhodol:

Odporcovia v 1., 2., 3., 4., 5. a 6. rade sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi sumu 4.677,39 eur s 3 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 4.677,39 eur od 22. 09. 2015 do zaplatenia, trovy konania vo výške 472 eur a to všetko v mesačných splátkach po 150,- eur splatných vždy do 30. dňa toho ktorého mesiaca počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Konanie v časti o zaplatenie úroku z úveru vo výške 4,70 % ročne zo sumy prevyšujúcej sumu 4.786,04 eur od 05.02.2015 do 21.09.2015 zastavuje.

Konanie v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 3,00 % ročne zo sumy prevyšujúcej sumu 4.786,04 eur od 05.02.2015 do 21.09.2015 zastavuje.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal odporcov zaplatiť sumu 4.856,79 eur s príslušenstvom. Svoj návrh odôvodnil tým, že na základe zmluvy o stavebnom sporení č. 1167660902 bola s odporcami I., II., III., IV., V., a VI. uzatvorená Zmluva o mimoriadnom medziúvere č. 1167660603 a stavebnom úvere č. 1167660902 zo dňa 17.05.2005, v súlade s ktorou poskytol navrhovateľ odporcom mimoriadny medziúver vo výške 9.958,18 eur. Odporcovia I., II., III. a IV. sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 6,99 % p.a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 58,02 eur a do nasporenia 40 % cieľovej sumy vkladat' na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 49,80 eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa odporcovia I., II., III. a IV. zaviazali splácať stavebný spotrebiteľský úver vrátane úrokov vo výške 4,70 % p.a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 87,13 eur. Odporcovia V. a VI. prevzali ručením na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokoja odporcovia I., II., III. a IV.

Odporcovia porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 05.12.2014 navrhovateľ vyzval odporcov na doplatenie omeškaných splátok, pričom odporcov

zároveň upozornil, že v prípade ak omeškané splátky nebudú doplatené, navrhovateľ bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené, navrhovateľ dňa 04.02.2015 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru 04.02.2015 bola celková výška dlžnej sumy 4.856,79 eur, pričom pozostáva z istiny 4.835,33 eur a z nezaplatených úrokov za úver a nezaplatených poplatkov ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v celkovej výške 21,46 eur. Požadovaním predčasného splatenia úveru úverová zmluva nezaniká, navrhovateľ v zmysle čl. VI. bod 3. a 4. úverovej zmluvy úročí istinu dohodnutým úrokom za úver vo výške 4,70 % p.a. a zároveň celý zostatok dlhu ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úrokom z omeškania vo výške 3,00 % p. a.

Navrhovateľ svojou špecifikáciou bližšie špecifikoval svoj žalobný návrh, pričom súd z obsahu tohto podania mal za to, že ide o zmenu petitu žalobného návrhu. Na základe uvedeného preto na pojednávaní dňa 26.04.2016 uznesením rozhodol o zmene žalobného návrhu a to tak, že: Odporcovia sú povinní zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 4.993,39 eur spolu so 4,7 % - ným ročným úrokom za úver zo sumy 4.786,09 eur od 22. 09. 2015 do zaplatenia a 3 % - ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 4.786,09 eur od 22. 09. 2015 do zaplatenia, ako aj trovy konania, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného odporcu zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných odporcov.

Vzhľadom na vyššie uvedené podanie navrhovateľa mal súd za to, že okrem rozšírenia návrhu zo strany navrhovateľa došlo aj k čiastočnému späťvzatiu v časti úrokov z úveru a úrokov z omeškania.

Podľa § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Podľa § 96 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. V takomto prípade súd rozhodne o zastavení konania do 30 dní od späťvzatia návrhu.

Keďže navrhovateľ zobral svoj návrh v časti úrokov z úveru a úrokov z omeškania späť pred začatím pojednávania, súd podľa citovaného zákonného ustanovenia konanie v tejto časti zastavil, tak ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Odporkyňa v 1. rade potvrdila, že si je vedomá peňažného záväzku voči navrhovateľovi a predmetný dlh chce splatiť čo najskôr a v primeraných mesačných splátkach.

Odporca v 2. rade sa k podanému žalobnému návrhu nevyjadril.

Odporcovia v 3. a 4. rade poukázali na skutočnosť, že by boli najradšej zo súdneho konania vynechaní. Veria, že odporkyňa 1 predmetný dlh vyrovná.

Odporcovia v 5. a 6. rade sa k podanému žalobnému návrhu nevyjadrili.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to návrhom na začatie konania, Zmluvou o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, poslednou výzvou na úhradu, Všeobecnými podmienkami navrhovateľa pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, výpisom z účtu odstúpeného stavebného úveru, písomným vyjadrením navrhovateľa zo dňa 07.03.2016, vylúčením odporcov v 1.,3. a 4. rade a zistil tento skutkový stav veci:

Medzi navrhovateľom ako veriteľom, odporcom 1 ako sporiteľom - dlžníkom, odporcami v 2. až 4. rade ako spoludlžníkmi - ako ďalšími dlžníkmi a odporcami v 5. a 6. rade ako ručiteľmi, došlo dňa 12.05.2005 k uzatvoreniu Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej sa navrhovateľ zaviazal poskytnúť medziúver pod č. 1167660603 vo výške 300.000 Sk (9.958,18 eur), ktorý sa po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení, na základe ktorej bol medziúver poskytnutý a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok ako aj „Všeobecných podmienok pre zmluvy o stavebnom sporení“, zmení na stavebný úver pod číslom 1167660902 vo výške cca 180.000 Sk. Presná výška stavebného úveru sa rovná rozdielu cieľovej sumy a nasporenej sumy pri pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení.

V zmysle Článku II. zmluvy - Doba splatnosti, úročenie, vyplatenie a splácanie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru, dlžník sa zaväzuje splatiť poskytnutý mimoriadny medziúver vrátane úroku. Výška úrokovej sadzby mimoriadneho medziúveru je 6,99% p. a. ku dňu uzatvorenia tejto zmluvy. V zmysle bodu 1. tohto článku, do nasporenia 40 % cieľovej sumy sa dlžník zaväzuje vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady minimálne vo výške 1.500,-Sk. Podľa bodu 2. tohto článku do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa dlžník zaväzuje splácať úroky z mimoriadneho medziúveru pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 1.748,00 Sk. Čo sa týka stavebného úveru, dlžník sa zaväzuje uhradiť plnú výšku úveru vrátane úrokov vo výške 4,70% p. a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 2.625 Sk.

Z Článku V. zmluvy - Práva a povinnosti zmluvných strán, zmluvné strany sa zaväzujú plniť všetky záväzky vyplývajúce z tejto zmluvy a zo Všeobecných podmienok a dlžník najmä všetky splátky mimoriadneho medziúveru, resp. stavebného úveru uhradiť včas a riadne.

V zmysle Článku VI. body 2. a 3. zmluvy - Omeškanie splácania, ak je dlžník v omeškaní so splátkou, má veriteľ právo účtovať si 3% p.a. pri stavebnom úvere a 5% p.a. úrok pri mimoriadnom medziúvere z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu zo zmeškaných splátok. V prípade omeškania dlžníka s viac ako dvoma splátkami alebo jednou splátkou po dobu dlhšiu ako 3 mesiace je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti.

Podľa Článku VII. bod 1. zmluvy - Odstúpenie od zmluvy, veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru vrátane príslušenstva, ak nastane niektorá zo skutočností uvedených v čl. XIX. Všeobecných podmienok.

Podľa bodu 2. písm. i) Článku VII. zmluvy, veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru aj v prípade ak dlžník nesplnil alebo porušil povinnosti vymedzené touto zmluvou alebo zabezpečovacími zmluvami.

V zmysle bodu 4 písm. a) Článku VII. zmluvy, pre mimoriadny úver platí navyše, že veriteľ môže od zmluvy o mimoriadnom úvere a stavebnom úvere odstúpiť a požadovať bezodkladné vrátenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru v prípadoch uvedených v bode XIX. Všeobecných podmienok, ako aj v prípade, že dlžník je v omeškaní s dvomi pravidelnými mesačnými vkladmi na zmluvu o stavebnom sporení po dobu dlhšiu ako dva mesiace.

Podľa bodu 5. Článku VII. zmluvy, odstúpením od zmluvy nezaniká záväzok dlžníka, prípadne ručiteľa splatiť pohľadávku veriteľa vrátane jej príslušenstva.

V zmysle bodu 8.Článku VII. zmluvy, po odstúpení od zmluvy má veriteľ právo účtovať si pri stavebnom úvere 3% p.a. úrok z omeškania a pri medziúvere 5% p. a. úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu.

V zmysle Všeobecných podmienok pre stavebné sporenie Článok XIX. bod 2. písm. a), d) a i) - Porušenie zmluvných povinností a okamžitá splatnosť, H. H. môže od úverovej zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie stavebného úveru v prípadoch ak je stavebný sporiteľ v omeškaní s viac než dvoma splátkami alebo jednou splátkou dlhšie ako 3 mesiace v zmysle § 506 Obchodného zákonníka, ak stavebný sporiteľ, spoludlžník alebo ručiteľ prestane splácať stavebný úver a ak stavebný sporiteľ nespĺňa dohodnuté všeobecné podmienky alebo nedodrží dohodnuté záväzky zmluvy o úvere.

Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 04.02.2015 navrhovateľ odporcom písomne oznámil, že ku dňu 04.02.2015 nastáva mimoriadna splatnosť celého úveru na základe Zmluvy o úvere, resp. VPSS. Na základe toho ho požiadal vrátiť celú dlžnú sumu vrátane príslušenstva, ktorá k 04.02.2015 predstavuje sumu 4.856,79 eur. Rovnaké podanie bolo adresované všetkým odporcom.

Poslednou výzvou na úhradu zo dňa 05.12.2014 navrhovateľ vyzval odporcov, aby v lehote do 20.12.2014 uhradili omeškané splátky za mesiac december 2014 spolu vo výške 403,52 eur.

Z výpisu z účtu odstúpeného stavebného úveru č. 1167660902 vyplýva, že dlžná suma z odstúpenej zmluvy ku dňu 21.09.2015 činila sumu 4.993,39 eur.

V písomnom vyjadrení zo dňa 07.03.2016 navrhovateľ uviedol, že pokiaľ ide o započítavanie vkladov na účte stavebného úveru č. XXXXXXXXXXX/XXXX tieto boli započítavané na úhradu úrokov z úveru, a to najprv na úhradu úrokov za úver najskôr splatných. Úroky za úver tak ku dňu 31.12.2014 boli uhradené v plnej výške. Vklady na účte stavebného úveru č. XXXXXXXXXXX/XXXX postačovali aj na úhradu poplatkov naúčtovaných v súlade so Zmluvou do 31.12.2014. Nakoľko od 01.01.2015 navrhovateľ neeviduje žiadne vklady odporcov, ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru zostali 4,7 % p. a. úroky za úver od 01.01.2015 do 04.02.2015 vo výške 21,46 eur (položka zo dňa 04.02.2015 v špecifikácii) neuhradené. Dlžná suma 4.856,79 eur tak ku dňu 04.02.2015 predstavuje sumu nezaplatených istiny stavebného úveru vo výške 4.835,33 eur a sumu nezaplatených 4,7 % ročne úrokov za úver vo výške 21,46 eur. Vklad na účte stavebného úveru č. XXXXXXXXXXX/XXXX zo dňa 26.03.2015 vo výške 95,22 eur bol v súlade s ustanovením § 330 OBZ započítaný najprv na úhradu príslušenstva pohľadávky vo výške 45,98 eur a v prevyšujúcej časti, t.j. v sume 49,24 eur na úhradu istiny pohľadávky. Žalovaná suma vo výške 4.993,39 eur tak ku dňu 21.09.2015 predstavuje sumu istiny stavebného úveru (istiny žalovanej sumy) vo výške 4.786,09 eur a sumu nezaplatených úrokov za úver a úrokov z omeškania po splatnosti úveru vo výške 207,30 eur.

Odporkyňa v 1. rade uviedla, že je konateľkou v spoločnosti VIP - Service s.r.o., no táto spoločnosť momentálne nevykazuje žiaden zisk. Jej manžel, odporca v 2. rade je od marca 2016 konateľom spoločnosti EPO - partner, s.r.o. Táto spoločnosť taktiež nevykazuje žiaden zisk. Spolu s manželom zabezpečujú výchovu a výživu dvoch maloletých školopovinných detí.

Z výpovedí odporcov v 3. a 4. rade vyplýva, že úver bol čerpaný odporkyňou v 1. rade, preto aj ona by mala mať povinnosť žalovanú sumu zaplatiť.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

Z ustanovení § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania;

výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z..

Podľa § 10c uvedeného nariadenia ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

V zmysle § 3 nariadenia v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že navrhovateľ a odporcovia v 1. až 4. rade uzatvorili zmluvu o úvere. Navrhovateľ na základe zmluvy o medziúvere a stavebnom úvere poskytol odporcom mimoriadny medziúver vo výške 9.958,18 eur. Odporcovia I až IV sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky medziúveru 6,99 % p.a. mesačnými splátkami vo výške 58,02 eur a do nasporenia 40 % cieľovej sumy vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 49,80 eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa odporcovia I- IV zaviazali splácať stavebný spotrebiteľský úver vrátane úrokov vo výške 4,70 % p.a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 87,13 eur.

Odporcovia porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 05.12.2014 navrhovateľ vyzval odporcov na doplatenie omeškaných splátok, pričom odporcov zároveň upozornil, že v prípade ak omeškané splátky nebudú doplatené, navrhovateľ bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené, navrhovateľ dňa 04.02.2015 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru 04.02.2015 bola celková výška dlžnej sumy 4.856,79 eur, pričom pozostáva z istiny 4.835,33 eur a z nezaplatených úrokov za úver a nezaplatených poplatkov ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v celkovej výške 21,46 eur.

Predmetný právny vzťah súd posudzoval ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o zmluvu, ktorú uzatváral navrhovateľ ako dodávateľ a odporcovia ako spotrebiteľia, pričom obsah zmluvy so všeobecnými podmienkami bol daný navrhovateľom bez možnosti odporcov privodiť akúkoľvek zmenu.

Aj napriek tomu, že ide o úverovú zmluvu, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral navrhovateľ ako dodávateľ a odporcovia ako spotrebiteľia, pričom obsah zmluvy bol daný navrhovateľom bez možnosti odporcov privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

Súd sa zaoberal jednotlivými nárokmi navrhovateľa.

Súd mal za preukázaný nárok na zaplatenie sumy 4.677,39 eur. Do podania návrhu nebola pohľadávka navrhovateľa s príslušenstvom uhradená, preto zaviazal na jej zaplatenie odporcov v 1. až 6. rade v súlade s vyššie cit. § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka a návrhu v uvedenom rozsahu vyhovel. Jedná sa o istinu úveru, ako aj o úrok z úveru do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Do uvedenej sumy súd nezarátal jednotlivé poplatky, ktorými sa bude zaoberať nižšie.

Úver je odplatným právnym úkonom. Odplatu (cenu) predstavujú spravidla úroky. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 Obchodného zákonníka).

Kauza úverového právneho vzťahu spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia peňažných prostriedkov má dlžník (prijímateľ úveru) platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje (úverové obdobie); v takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov (porov. Štenglová/Plíva/Tomsa a kol., Obchodní zákonník, komentár 9. vydání C.H.BECK str. 1153).

Úverové obdobie teda čas, na ktorý sa peňažné prostriedky poskytujú, medzi podstatné náležitosti úveru nepatrí. Pokiaľ však si účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby (do splatnosti úveru) nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide o odlišný inštitút oproti odplatným úrokom a ten má sankčnú povahu. Jeho typickým znakom v občianskoprávných veciach je jeho administratívny strop (limit).

Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/1998, dohodnuté úroky, t.j. zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, resp. jeho splátok. Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania.

Takýto záver Najvyššieho súdu SR je logický a je potrebné s ním súhlasiť, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi konania.

V danej právnej veci navrhovateľ pristúpil k zosplatneniu celého úveru ku dňu 04.02.2015, teda týmto dňom sa stal splatný celý úver, zo strany navrhovateľa došlo k určaniu lehoty predčasnej konečnej splatnosti úveru a súd preto dospel k záveru, že navrhovateľovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa 04.02.2015. Po tomto dátume už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.10.2014 sp. zn. 5Co/223/2014, Krajského súd v Prešove sp. zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/83/2013 zo dňa 7.5.2014.

V danej súvislosti je potrebné poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.9.2012, v ktorom sa uvádza: „Ústavný súd v tejto súvislosti nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z dohodnutého úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo „zmluvný úrok vo výške 15,8 % ročne od 26. 8. 2009 do zaplatenia“ patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu, a tiež výšku sumy (a štruktúru žalovanej čiastky) prislúchajúcej, resp. priznanej sťažovateľke, rozšíril vecnú argumentáciu na podporu správnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu, opätovne poukazujúc na štandardnú obchodnoprávnu judikatúru v tejto oblasti. Súčasne sa tým vyrovnal aj s námietkami sťažovateľky, ktoré sú z veľkej časti totožné s tými, ktoré uplatnila aj na ústavnom súde. Tento výklad považuje ústavný súd za ústavne akceptovateľný.“

Vzhľadom na vyššie uvedené súd navrhovateľovi nepriznal nárok na úrok z úveru vo výške 4,70% ročne zo sumy 4.786,09 eur od 22.09.2015 do zaplatenia a v tejto časti návrh navrhovateľa zamietol.

Pokiaľ ide o jednotlivé poplatky spolu v sume 316,00 eur, súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť nasledovné:

V zmysle § 37 ods. 21 zákona NR SR č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o bankách“) banke, zahraničnej banke a pobočke zahraničnej banky sa zakazuje požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu; to neplatí, ak ide o účet podľa § 708 až 715 Obchodného zákonníka, osobitného zákona alebo osobitnú službu, ktorá nie je podmienkou úverového vzťahu a ktorej podmienkou poskytnutia je písomný súhlas spotrebiteľa.

Zákaz podľa ustanovenia § 37 ods. 21 sa prvýkrát uplatní na úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu, splatnú po 9. júni 2013 (§ 122s ods. 4 Zákona o bankách).

Z vyššie citovanej úpravy obsiahnutej v Zákone o bankách vyplýva, že účinnosťou novely č. 132/2013 od 10.6. 2013 priamo zákon zakazuje bankám požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za správu úverových účtov. Možno konštatovať, že predmetná novelizácia bola akýmsi vyvrcholením v podobe zákonnej úpravy zákazu žiadania poplatkov za správu úverových účtov ako účtov, ktoré vznikajú na základe úverového vzťahu, ale ľuďom nič neprinášajú a sú dôležité iba pre finančné inštitúcie.

V danej právnej veci sa jedná o poplatky, ktorý sa stali splatnými pred uvedenou novelou zákona o bankách. Súd však predmetné dojednania o poplatku za vedenie úverového účtu podrobil súdnej kontrole v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a predmetné dojednanie súd vyhodnotil ako neprijateľnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Odporcovia boli povinní platiť navrhovateľovi ako veriteľovi za to, že tento pre svoju vlastnú potrebu vykonával akúsi správu úverového účtu, teda sledoval prijatie splátok, prípadné omeškania alebo iné pohyby na účte. Súd má za to, že keď navrhovateľ ako veriteľ poskytol odporcom ako dlžníkom úver, bolo len v jeho kompetencii, ako sa rozhodne predmetný úver spravovať, no je neprípustné, aby náklady s takouto činnosťou znášali odporcovia ako spotrebiteľia, ktorí za poskytnutie úveru, resp. konkrétnej finančnej čiastky zaplatili navrhovateľovi ako veriteľovi odplatu vo forme úroku z úveru, preto na odporcov nemožno prenášať úhradu takýchto nákladov. V časti poplatkov za vedenie úverového účtu tak súd návrh navrhovateľa zamietol.

Súd navrhovateľovi nepriznal nárok na poplatky za upomienky spolu v sume 316,00 eur, ako to vyplynulo z výpisu z účtu stavebného úveru. V danom prípade sa jedná o sporové konanie a sporové konanie je konaním návrhovým. Navrhovateľ je povinný k návrhu pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, resp. uviesť dôkazy, ktoré v priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Jedná sa o jeho dôkaznú povinnosť a práve v sporovom konaní je nesplnenie dôkaznej povinnosti spojené s procesnou zodpovednosťou za nedokázanie tvrdených skutočností, to znamená s neunesením tzv. dôkazného bremena. Kto a v akom rozsahu má dôkazné bremeno, určujú normy hmotného práva. Zásadne ho má ten, v koho záujme je dokázanie určitej skutočnosti. Nepriaznivé procesné dôsledky (neúspech v spore) stíhajú v sporovom konaní práve toho, kto neunesol dôkazné bremeno (neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané). Na základe uvedeného má potom súd za to, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku na poplatky za upomienky, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje, preto súd v tejto časti žalobu spolu s príslušenstvom zamietol. Navrhovateľ nepreukázal súdu zaslanie upomienok a ani nepreukázal, že by mu za zaslanie týchto upomienok vznikli nejaké reálne náklady v uvedenej výške. Zároveň v prípade poplatku takéhoto typu zaň dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie. Predmetný poplatok tak predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie uvedeného poplatku je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka. V danej súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Brandenbursku (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č. k. 7 U 17/06, v ktorom sa uvádza, že už také poplatky ako poplatky za vydanie náhradnej kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej pozemkovoknižnej forme, skúmanie a preverovanie pomerov a upomienky sú neprijateľné.

Nesplnením peňažného záväzku riadne a včas sa odporcovia dostali do omeškania, preto navrhovateľovi vznikol nárok na úrok z omeškania. Súd v tejto časti návrhu navrhovateľa vyhovel a odporcov zaviazal na zaplatenie 3 % ročného úroku z omeškania zo sumy 4.677,39 eur od 22.09.2015 do zaplatenia.

Podľa § 161 ods. 1 O.s.p., ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Odporkyňa v 1. rade požiadala o možnosť uhradiť predmetný dlh v mesačných splátkach. Uviedla, že momentálne je konateľkou v spoločnosti, ktorá ešte nevykazuje žiaden zisk. Taktiež jej manžel, ktorý je odporcom v 2. rade je zamestnaný v spoločnosti, ktorá momentálne ešte nevykazuje zisk. Spoločne sa starajú o dve maloleté deti. Odporcovia v 5. a 6. rade poberajú starobné dôchodky a v dôsledku nepriaznivého zdravotného stavu majú zvýšené výdavky na lieky.

Vzhľadom na nepriaznivú finančnú situáciu odporcov im súd povolil splatiť dlžnú čiastku v mesačných splátkach po 150 eur, pod následkom straty výhody splátok, počnúc právoplatnosťou rozsudku. Výška povolenej mesačnej splátky 150 eur, nie je nižšia ako splátka, ktorú boli odporcovia povinní uhrádzať podľa zmluvy.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 137 O.s.p., trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 151 ods. 1,2 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. Ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danej právnej veci súd návrhu v časti uplatneného nároku na zaplatenie sumy vo výške 4.677,39 eur s úrokom z omeškania vo výške 3,00 % od 22.09.2015 do zaplatenia vyhovel, v časti úrokov z úveru a úrok z omeškania čiastočne zastavil a vo zvyšnej časti návrh zamietol.

Po prepočte pomeru úspechu a neúspechu toho ktorého účastníka bolo zistené, že navrhovateľ mal vo veci úspech vo výške 94% ($4.677,39/4.993,39 \times 100 = 93,67$) a odporcovia vo výške 6 % ($100-94 = 6$ %).

Úspešnejšiemu navrhovateľovi tak po odrátaní jeho neúspechu od jeho úspechu ($94-6$) vznikol nárok na náhradu trov konania vo výške 88 %.

Trovy konania u navrhovateľa pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 291,00 eur.

Keďže navrhovateľ má právo na náhradu trov konania vo výške 88 %, súd priznal navrhovateľovi 88 % zo zaplateného súdneho poplatku, t.j. 256,08 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 OSP,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a OSP),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.